

توسعه در آمدزایی و تداوم فعالیت ورزشی و اقتصادی باشگاه‌های ورزشی و بازار سرمایه

حسین نظام دوست

کارشناس تحقیق و توسعه فرابورس

همچنین تدوین طرح کسب و کار حداقل سه ساله توسط مدیریت باشگاه با هدف رفع موانع موجود و چشم‌انداز سودآوری و تداوم فعالیت باشگاه‌ها که مورد توافق تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان بخش ورزش کشور است، اقدام موثری برای ورود باشگاه‌های ورزشی به بازار سرمایه خواهد بود.

پذیرش بورس باشگاه‌ها

برای راهکار عملیاتی موثر در پذیرش باشگاه در بازار سرمایه سه بخش صندوق سرمایه‌گذاری بخش ورزش، شرکت سرمایه‌گذاری ورزشی و هلدینگ ورزشی پیشنهاد می‌شود. بهره‌گیری از ساختار «صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله» با دارا بودن مزایا و فرایندی مناسب از کارایی بالایی در جذب درآمد، پوشش بدهی‌ها و توسعه باشگاه و در نهایت ادامه حیات مالی باشگاه‌های ورزشی، باعث پیشرفت اقتصاد بخش ورزش می‌شود. همچنین تاسیس شرکت سرمایه‌گذاری ورزشی و هلدینگ ورزشی می‌تواند گام موثری برای درآمدزایی بخش ورزش و کنترل استراتژیک بنگاه‌هایی باشد که به نوعی در ورزش فعالیت دارند و به مزایای اقتصادی باشگاه‌ها در سودآور در بازار سرمایه تلقی شود. از جمله مزایای حضور باشگاه‌های ورزشی در راستای تامین منابع از طریق بازار سرمایه می‌توان به این موارد اشاره کرد:

- * تامین مالی اجرای پروژه‌های تفریحی، ورزشی، رفاهی یا فرهنگی از طریق انتشار اوراق مشارکت در بازار ابزارهای نوین مالی فرابورس ایران؛
- * تامین منابع مالی از طریق سرمایه‌گذاری در مجموعه‌ای از اوراق بهادار (سهام بازارهای مطرح بورس و فرابورس یا اوراق بادرآمد ثابت در بازار ابزارهای نوین مالی)؛

* تامین مالی به منظور توسعه درآمدزایی و تداوم فعالیت ورزشی و اقتصادی از طریق انتشار صکوک اجاره و سایر ابزارهای مالی اسلامی در فرابورس ایران.

بدهی این بازار، به توسعه جذب درآمد در اقتصاد بخش ورزش ایران کمک می‌کند.

در این میان، انتخاب برنامه مناسب برای تحقق فرایند خصوصی‌سازی، در پایه‌ریزی انتقال و تامین مالی باشگاه‌ها در بازار سرمایه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. واگذاری باشگاه‌ها به بخش خصوصی فرایندی بلندمدت است و نمی‌تواند بدون برنامه‌ریزی میسر شود؛ چراکه در این مورد باید پیش‌زمینه‌هایی فراهم آید که در پایه‌گذاری خصوصی‌سازی و قبل از عرضه سهام مورد توجه قرار می‌گیرند.

در نتیجه، همان‌طور که عنوان شد، خصوصی‌سازی یک باشگاه به معنای شفافیت اطلاعات مالی و مدیریتی، احقاق حقوق قانونی مثل پخش تلویزیونی، استفاده از عواید بلیت فروشی، داشتن تماشاگر ثبت شده و دارای هویت قابل شناسایی، امکانات قابل قبول فدراسیون جهانی و جذب حامی مالی و توجه به تبلیغات است. البته پیش‌زمینه‌های دیگری نیز برای واگذاری باشگاه‌ها به بخش خصوصی وجود دارد که در جای خود جای بحث و بررسی خواهد داشت. این شرایط و پیش‌زمینه‌ها، بستر پیشنهادی برای ورود به بازار سرمایه است که لزوم اجرایی شدن درصد مورد قبولی از آن، ضمانت پذیرش قرار خواهند گرفت. ایجاد چنین پیش‌زمینه‌هایی باعث خواهد شد تا واگذاری باشگاه‌ها به بخش خصوصی با موفقیت و اثربخشی انجام شود.

با توجه به مشکلات و موانع موجود در مدیریت مالی و حسابداری، باشگاه‌ها می‌توانند با هدف فعالیت در بازار سرمایه، صورت‌های مالی حسابرسی شده و شفاف از فعالیت خود ارائه دهند و از امکان تامین مالی آسان در بازارهای فرابورس ایران استفاده کنند. در این صورت علاوه بر خروج از زیان انباشته، منابع لازم برای فعالیت‌های همسو با درآمدزایی غیر عملیاتی در جهت تداوم فعالیت باشگاه از لحاظ اقتصادی- ورزشی تامین می‌شود.

امروزه بخش ورزش در جهان به عنوان صنعتی مهم و عاملی برای رشد اقتصاد ملی مورد توجه قرار می‌گیرد. مقبولیت ویژه رشته‌های ورزشی سطح باشگاهی و ملی، از میان میلیاردها نفر، از لحاظ تقاضا برای تماشای مسابقات، طرفداری رسمی و سرمایه‌گذاری در باشگاه‌ها، ورزش را در سطح حرفه‌ای به صنعتی مهم و سودآور در دنیا، مبدل ساخته است. با مطرح شدن مقوله اقتصاد ورزش، دست‌اندرکاران ورزشی و اقتصادی به منظور رشد و پیشرفت مجموعه خود به دنبال جذب منابع درآمدی از جمله حق پخش تلویزیونی، حامیان مالی، سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی و درآمد روز مسابقه (از جمله حق فروش بلیت) هستند. بررسی صنعت ورزش در ایران نشان می‌دهد، عمده‌ترین موانع جذب درآمد و توسعه ورزش حرفه‌ای، ماهیتی خارجی دارند. ساختار دولتی نظام اقتصادی کشور و درون‌گرایی صنایع، وابسته بودن بخش ورزش به بودجه نهادهای دولتی و ناتوانی در درآمدزایی، از اساسی‌ترین مشکلات در توسعه صنعت ورزش ایران است. از این رو لازم است تصمیمات اساسی در جهت خصوصی‌سازی باشگاه‌های ورزشی در مسیر درست اتخاذ شود.

راهکاری برای برون رفت

راه حل موثر برای گریز از ساختار غیر رقابتی حال حاضر باشگاه‌های ورزشی در ایران، خصوصی‌سازی باشگاه‌ها از طریق بازار سرمایه است، که بازاری شفاف، رقابتی و با نظارت دولت است. با توجه به گسترش فعالیت و رشد کمی و کیفی بورس تهران و فرابورس ایران در سال‌های اخیر و کسب اعتماد سرمایه‌گذاران از یک سو و همین‌طور ایجاد محیطی رقابتی و در عین حال امن و شفاف برای فعالیت اقتصادی از سوی دیگر، تامین مالی باشگاه‌های ورزشی با بازارهای مشارکتی و